

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: Облік і контроль розрахунків за податками і зборами на вітчизняних підприємствах (на прикладі ТОВ «Алвас»)
(назва теми)

Виконавець:

студентка ФМОІТ, група 42

Чумак Тетяна Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Доктор економічних наук, професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сучасне законодавство України у сфері обліку та оподаткування встановлює різні методологічні положення визначення податкових зобов'язань перед бюджетом. Такий стан речей обумовлює складність податкових розрахунків та неоднозначні підходи до відображення їх в обліку та звітності. Тому вирішення питань теоретичного, методичного характеру щодо покращання обліку та контролю розрахунків із бюджетом за податками і зборами у напрямку їх удосконалення є актуальним, що і обумовило вибір теми дослідження.

Мета дослідження полягає в розкритті теоретико-прикладних аспектів обліку та контролю розрахунків за податками і зборами у системі управління вітчизняних підприємств.

Завдання дослідження:

- розглянути нормативне регулювання обліку розрахунків за податками і зборами;
- дослідити документальне забезпечення розрахунків за податками і зборами;
- вивчити порядок відображення інформації про податкові платежі у фінансовій та податковій звітності;
- навести загальну економічну характеристику базового підприємства;
- розкрити особливості справляння податків і зборів та їх відображення в обліку і звітності на досліджуваному підприємстві;
- дослідити методичні засади аналізу податкової ефективності суб'єкта господарювання;
- розглянути податкове планування як передумову оптимального оподаткування на вітчизняних підприємствах;
- розкрити загальні положення внутрішнього контролю за податковими платежами та напрями його удосконалення.

Об'єкт дослідження є процес обліку і контролю розрахунків за податками і зборами на ТОВ «Алвас».

Предметом дослідження виступають теоретико-прикладні аспекти обліку і контролю розрахунків за податками і зборами на підприємствах України.

Методи дослідження: загальнонаукові методи: індукція, дедукція, аналіз, синтез, групування, порівняння, конкретизація. Під час вивчення облікової та податкової інформації застосовувався законодавчий підхід та нормативно-правовий метод; для обробки даних - методичні прийоми: огляд, перевірка, розрахунки, узагальнення та інші.

Інформаційна база дослідження: законодавчі акти, нормативно-правові документи з теорії, організації та методики обліку й контролю запасів, наукові праці, довідкові, інструктивні, методичні матеріали, статистичні дані, періодичні видання, первинна документація, облікові реєстри, фінансова та податкова звітність досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел

(40 найменування) та 12-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 69 сторінок. Основний зміст викладено на 63 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 6 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Розрахунки за податками і зборами у підсистемах обліку: теоретичні основи»* розглянуто теоретичні основи та діюча практика обліку і контролю на вітчизняних підприємствах. Досліджено нормативне регулювання обліку розрахунків за податками і зборами та документальне забезпечення таких розрахунків. Вивчено порядок відображення інформації про податкові платежі у фінансовій та податковій звітності.

У другому розділі *«Діюча практика відображення в обліку та звітності податків і зборів»* наведена загальна економічна характеристика ТОВ «Алвас», розкрито особливості справляння податків і зборів та їх відображення в обліку і звітності на досліджуваному підприємстві.

У третьому розділі *«Методичні аспекти аналізу та контролю розрахунків за податками і зборами»* досліджено методичні засади аналізу податкової ефективності суб'єкта господарювання, розглянуто податкове планування як передумова оптимального оподаткування на вітчизняних підприємствах. Розкрито загальні положення внутрішнього контролю за податковими платежами та запропоновано напрями удосконалення контрольних заходів.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження свідчать про досягнення поставленої мети і дають змогу зробити такі висновки:

1. При розгляді нормативного регулювання обліку розрахунків за податками і зборами з'ясовано, що у системі бухгалтерського обліку та оподаткування на законодавчому рівні розроблені нормативно-правові акти щодо їх регламентації. Для кожного податкового платежу передбачені певні регламенти. Огляд нормативних джерел дав змогу навести схему структури нормативно-правового регулювання обліку і звітності у системі оподаткування, в якій за кожним рівнем управління створюється певна нормативна та методична база у сфері обліку та оподаткування.

2. При дослідженні документального забезпечення розрахунків за податками і зборами з'ясовано, що для кожного виду податкових платежів передбачена особлива первинна документація. У цьому контексті розглянуто найбільш поширені первинні документи у сфері оподаткування за такими податками, як: податок на прибуток, ПДВ, ПДФО, акцизний податок, та зазначено, що на підставі первинних документів формуються відповідні реєстри (податкові та для цілей бухгалтерського обліку), інформація з яких використовується для складання фінансової та податкової звітності.

3. З метою розкриття теоретичних засад обліку розрахунків за податками і зборами у процесі роботи розглянуто загальний порядок відображення інформації про податкові платежі у фінансовій та податковій звітності. Особлива увага

придiлення спiвставленню показникiв у рiзних формах звітностi при вiдображеннi сум з податку на прибуток, ПДВ, ПДФО, акцизного податку. Такий пiдхiд дав змогу продовжити роботу у розкриттi практичних аспектiв облiку розрахункiв за податками i зборами.

4. При вивченнi загальних економiчних характеристик базового пiдприємства встановлено, що ТОВ «Алвас» у перiодi дослiдження займалося оптовою та роздрiбною торгiвлею паливом i подiбними продуктами на територiї України, орендними операцiями та iншими видами дiяльностi у вiдповiдностi з дiючим законодавством. Доведено, що ТОВ «Алвас» на кiнець звітнього перiоду мало стабiльний фiнансовий стан та значно покращило результати фiнансово-господарської дiяльностi через зростання обсягiв реалiзацiї, оптимiзацiю витрат, збiльшення платоспроможностi у ринковому середовищi та iншi заходи.

5. Дослiдження особливостей справляння податкiв i зборiв на ТОВ «Алвас» дало змогу розкрити специфiку нарахування податкових платежiв, iх вiдбиття в бухгалтерському облiку та облiку у системi оподаткування, а також проаналiзувати вiдображення показникiв основних податкових платежiв у фiнансовiй та податковiй звітностi.

6. При вивченнi методичних засад аналізу податкової ефективностi суб'єкта господарювання зазначено, що проведення податкового аналізу базується на використаннi облiкової та податкової iнформацiї. Вiдмiчено головнi функцiї податкового аналізу (вивчення, оцiнка, визначення резервiв) та основнi послiдовнi етапи його здiйснення. З'ясовано, що у процесiї аналітичної роботи варто проаналiзувати такi показники, як: рiвень зростання податку на прибуток, ПДВ, та оцiнити коефiцiєнти Бiвера, фiнансового левериджу, лiквiдностi. Саме цi показники виявляють ризик скорочення направлення чистого прибутку на розвиток господарської дiяльностi або виведення точки прибутку з оборотних коштiв на iнших суб'єктiв господарювання. Доведено, що за допомогою аналізу на пiдприємствi можна своєчасно здiйснювати заходи щодо планування, прогнозування та контролю у сферi оподаткування.

7. Обґрунтовано, що податкове планування є передумовою оптимального оподаткування. Саме податкове планування передбачає проведення активної податкової полiтики, спрямованої на мiнiмiзацiю негативного впливу оподаткування методами, якi не суперечать законодавству. Для досягнення податкової мiнiмiзацiї на вiтчизняних пiдприємствах рекомендовано дотримуватися таких принципiв, як: законнiсть проведення операцiї; обачнiсть; послiдовнiсть; помiркованiсть, тобто отримання максимальної вигоди з мiнiмальними витратами; ефективнiсть. Доведено, що дiєвiсть податкового планування залежать вiд методичного та органiзацiйного забезпечення, тому його варто розробляти iз залученням досвiдчених фахiвцiв iз податкового планування.

8. При дослiдженнi внутрiшнього контролю за податковими платежами розкрито загальнi положення внутрiшнього контролю: визначення та класифiкацiю внутрiшнього контролю, його мету, завдання, джерела, етапи проведення. Окресленi найбільш поширенi помилки та зауваження, якi зустрiчаються в облiку та звітностi платникiв податкiв, та запропонованi напрями удосконалення, зокрема, у частинi: покращання методики облiку розрахункiв iз

бюджетом за ПДВ; розробки теоретико-методологічних аспектів формування облікової політики; удосконалення організації та методики обліку і внутрішнього контролю операцій з нарахування та сплати податків і зборів.